

Školitelský posudek bakalářské práce

Název práce: **Přechodníkové vazby v hindštině**
Anglický název: Absolute Constructions in Hindi
Autor práce: Jan Hájek
Obor: Indologie se specializací hindština
Počet stran: 40
Datum obhajoby: 27.6.2007
Školitel: PhDr. Svetislav Kostić, Dr.
Oponent: Prof. PhDr. Jaroslav Vacek, CSc.

Předkládaná práce je hodnocena:

1. Z hlediska obsahového záměru, naplnění zadání a zpracování předepsané literatury

Bakalářská práce J. Hájka představuje popis absolutivních konstrukcí v moderní standardní hindštině. Tento popis je proveden dle zadání a je strukturován tak, že velmi jasným a vhodným způsobem přibližuje slovesný systém hindštiny, a v tom kontextu kategorii absolutivu neboli přechodníku. Je chvályhodné, že diplomant porovnává zároveň roli a funkce přechodníku v hindštině s odpovídajícím jevem ve své mateřštině – češtině. Jako východisko mu slouží, vedle hindských, též lingvistická pojednání o přechodníku v češtině. Tento fakt má nejen teoretické, ale také i praktické přednosti, zvláště v tom, že si uvědomuje vhodnost/nehodnost způsobů překládání přechodníkových konstrukcí do češtiny, o čemž pojednává v oddílu 5.

Samotným hindským přechodníkovým konstrukcím věnuje čtvrtý oddíl své práce, který je též nejrozsáhlejší. Provádí klasifikaci těchto konstrukcí podle funkcí: současnost, následnost, kauzálnost děje) a vše to exemplifikuje příklady z moderní hindské prózy.

2. Z hlediska požadavků na metodologii a jazykovou správnost

Diplomant v úvodní části velice důkladným způsobem popisuje a vysvětluje svou metodologii rozboru a popisu. Ve své metodě a terminologii je důsledný. Kromě funkčního hlediska sleduje také distribuci daného jevu na omezeném vzorku literárních textů. Vše to svědčí o jeho schopnosti pracovat s hindským jazykovým materiálem, analyzovat ho a popisovat.

Ovládá též základní jazykovědnou terminologii nezbytnou k takovému popisu. Jako terminologické pomůcky při rozboru excerpovaných příkladů používá též vhodně definované meta-jazykové zkratky, což zvyšuje přehlednost.

3. Z hlediska požadavků na formální úpravu, požadovaný rozsah, dodržování citačních norem, odkazy a bibliografii

Práce i formálně – po stránce úpravy a rozsahu odpovídá požadavkům na bakalářskou diplomovou práci (počet znaků je přes 79 tisíc). Patříčně používá sekundární literaturu a průběžně cituje z ní.

4. Připomínky, náměty a otázky k rozpravě

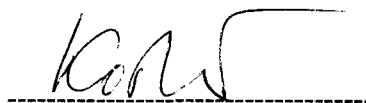
Funkce přechodníku v hindštině diplomant popisuje dost podrobně. Nicméně, z funkčního a sémantického hlediska nefinitních slovesných tvarů by bylo zajímavé pojednání o obdobných funkcích které mají adverbialní příčestí v hindštině. Patrně absolutiv, mající jako primární funkci následnost děje, ne dostatečně jasně vyjadřuje současnost děje. Tuto funkci má především adverbialní příčestí nedokonavé a jeho konstrukce. Právě to představuje paralelu českého přechodníku přítomného. Velice přehledný popis funkcí adverbialních příčestí i s příklady uvádí např. Pořízka ve své *Hindštině I (Hindi Language Course I)*. Diplomant se ve své práci omezuje na pouhou zmínku v odstavci 4.3.3.1. (str. 25) o adverbialním příčestí a jeho funkci. Adverbialní příčestí by mohlo tvořit zvláštní námět pro formální popis. Z funkčního a sémanticko-syntaktického hlediska by se těžko dalo oddělit od jevu, který označujeme jako přechodník. V lingvistické literatuře těmto paralelním funkčním jevům dosud nebyla věnována patřičná pozornost.

Ne méně zajímavým problémem jsou přechodníkové tvary některých sloves, jako např. *le-*, *ghaT-*, *baRh*, *choR-* atd. (str. 29-30). Domnívám se, že popis funkcí těchto frekventovaných tvarů by si zasloužil podrobnější rozbor a klasifikaci. Jde o vysoce gramatikalizované tvary, jež by mohly tvořit zvláštní námět, vhodný pro pojednání na vyšší úrovni než je bakalářská práce.

Celkový návrh hodnocení

Bakalářskou diplomovou práci pana Jana Hájka shledávám jako velmi zdařilou a proto ji doporučuji k obhajobě. Hodnotím ji jako výbornou.

V Praze, dne 16. června 2007

PhDr. Svetislav Kostić, Dr.